

0-03 ўғаний домо бўлур...

• Тўғри йўлдан юрган одам номусли, манотали, берган вадасида каттик тургувчи бўлади, ёч кимни алдамайди, тўғриликдан ажралмайди, тўғриликнинг энг улуг фазилат эканини билади.

• Лукмон Ҳажимдан:

— Сен ўзинг кўрган иллатлар ва айблардан қайси бирга даво тополмадинг? — деб сўралилар.

Лукмон:

— Мен барча иллатларга хикмат юзасидан даво топдиган, аммо давола олмаганин бадфелил иллати бўлди, — деб жавоб берди.

• Агар ҳар киши ўслигидан беади кишилар ичидаги ўсиб-улгайса катта бўлгач, унинг вужудига ўринашиб олган бадфелил иллатини чикаби ташлаш мушкул бўлади.

Тулидан:

— Качонгана овқат тополмай оч юрасан, шернини хизматни киансан бўлмайдими, барча жониборлар шернин мулозаматини килиб, овқатидан баҳраманд бўляяптилар! — деб сўраши.

Тули:

— Мен ҳам куни келиб бошқа ҳайвонлар овқати бўлиб колишибдан кўркман, — деб жавоб берди.

Яхши феъли киши душманинг бўлса, бадфелил дўстдан кўра афзалор эзур.

• Айтишпарича, Кашкар ҳокимининг бир ўфи бўлиб, жуда чиройли ва ёкими, аммо ута бадфевы ва гиначи эди. Елизисидан унинг жони томогига тикилган, отасининг дўсти олдига бориб, ўз ахволидан шикояти кильди ва деди: «Билмадим, дўстларим мендан нима ёмонлик кўрдилар экан, ҳаммаси бирданига гойб бўлишиб. Вахоланки, мен уларнинг барасига ёрдам кўнича қузиб келганиман, оддиларига эса доимо лутфу карам дастурхонини ёзганим».

Отасининг дўсти дунёнинг барча аччик-чуюгини тотган киши эди. Болага наисиат килиб деди: «Сен уларнинг барасини олдинга чактири, ҳар бирга меҳрибонлик билан мубала кил, ҳадеб ўз айтганинги кидиршига уринавермай, уларнинг ҳам раъиига караб иш тутиш».

Байт:

Васлинг билан шодон бўлган ҳар дилга, Кўполлик қўйла зўр берма тилга.

• Фазилатни олийханов одам факат ўз фойдасинига кўзламайди, ҳалқ манфаати учун хизмат киласди. Ҳеч кимга зиён-захмат етказмайди.

ҲИҚОЯТ. Рум ҳукмдори Эрон ҳукмдори машхур Анушверондан:

— Бир иморат килишига киришган эдингиз, нима бўди? Иморатнинг битдими? — деб сўради.

— Иморатним битказдим. Мен ҳеч вақт нотамон иш киммайман, ҳайси ишга қадам кўйсан, ўзи охирга этимагчига ўндан қадамни тортмайман. Бир ишга киришган киши файрат қилиб бошлаган ишини охиригача етказиш лозимдир, — деб жавоб берди Анушверон.

Рум ҳукмдори Анушвероннинг сўзини мъзкуллаб:

— Балли, юон донишмандлари ҳам шундай деган эдилар, — деди.

• Бир донишмандан:

— Ҳайси айб ярамас одат, ҳамма яхши хунари ёниб қўяди? — деб сўрадилар.

— Бахиллик, — деб жавоб берди донишманд.

Яна сўрадилар:

— Ҳайси яхши хунар ҳамма айни босади?

— Сахийлик, — деди донишманд.

ҲИҚОЯТ. Анушвероннинг бир хизматчиси унинг ёнда бир кишини ёмонлади. Анушверон у чақимичига:

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхшилаб текшираман. Агар тўғри сўзлариган бўлсан, ҳаммичи кимни иштади?

— У киши ҳақида айтганинги яхши